

Informe d'Activitats

Us informem d'algunes de les moltes activitats i accions que la Fundació va dur a terme en el primer trimestre de l'any.

OCTUBRE

06/10: Es fa públic l'Informe de la Campanya «Per la pau, prou investigació militar!» sobre els Pressupostos Generals del 2005 i els recursos dedicats a R+D civil i R+D militar.

07/10: Ponència sobre R+D militar a la Universidad Complutense de Madrid a les Jornades «La Ciencia y los investigadores», organitzat per CCOO del CSIC.

09/10: Xerrada – taller sobre Educació per la Pau a Molins de Rei.

18/10: L'exposició «Globalització?» va a Castelldefels.

29/10: Diverses ONG de pau es reuneixen amb el conseller de Relacions Institucionals de la Generalitat, Joan Saura, per lliurar propostes de pau per al nou Estatut.

NOVEMBRE

18/11: Entrevista telefònica per Ràdio Canet sobre la Trobada de Barcelona.

Participació a la taula rodona «Responsabilidad del científico. Investigación militar en España», dins de la IV Semana de la Ciencia Madrid 2004. Org: Instituto del Vidrio, del CSIC.

22/11: L'exposició «Globalització?» va a Olesa de Montserrat.

25/11: Acte a la Plaça de Sant Jaume pel «Dia Internacional de la Noviolència vers les Dones: contra la violència patriarcal» Org: Xarxa de Dones contra la Violència.

26/11: Xerrada «Una altra globalització és possible» a Olesa de Montserrat.

29/11: L'exposició «Globalització?» va a Montcada i Reixac.

DESEMBRE

10/12: Una quinzena de representants de diverses ONG catalanes es reuneixen amb el president Pasqual Maragall, al Palau de la Generalitat, per exposar-li les seves propostes i reivindicacions.

11/12: Participació a l'Assemblea General d'Associació Estatal d'Investigació per la Pau (AIPAZ) que se celebra a Cuenca. Acte 20è aniversari del Centre UNESCO de Catalunya».

13/12: L'exposició «Globalització?» va a Malgrat de Mar.

Entrevista a Catalunya Cultura sobre posicionament Constitució Europea.

14/12: Entrevista a Ràdio Esparreguera sobre posicionament Constitució Europea.

15/12: Taller sobre pau i conflictes a l'IES Montserrat Miró de Montcada i Reixach.

17/12: Roda de premsa «Reforma Institucions Internacionals» d'UBUNTU. Conferència: «És possible una altra globalització?» a Malgrat de Mar.

23/12: Participació a un debat al programa Tots per tots de COM-Ràdio.

Ajuda'ns a construir una Cultura de Pau

Nom i cognoms _____ N.I.F _____

Adreça _____ Codi postal _____ Població _____

Telèfon _____ Correu electrònic _____

VULL COL·LABORAR AMB LA FUNDACIÓ PER LA PAU, mitjançant les aportacions que indico a continuació

(marca amb una X les teves aportacions o bé escriu el que desitgis)

12 €   30 €   60 €   _____ €

Cada mes per domiciliació bancària (omplir dades)   Cada 2 mesos per domiciliació bancària (omplir dades)   Cada 3 mesos per domiciliació bancària (omplir dades)   Un cop l'any per domiciliació bancària (omplir dades)   Una sola vegada per domiciliació bancària (omplir dades)   Una sola vegada per taló adjunt   Una sola vegada amb un ingrés al compte* de la Fundació

Domiciliació bancària

Banc/Caixa _____ Titular del Compte ollibreta _____

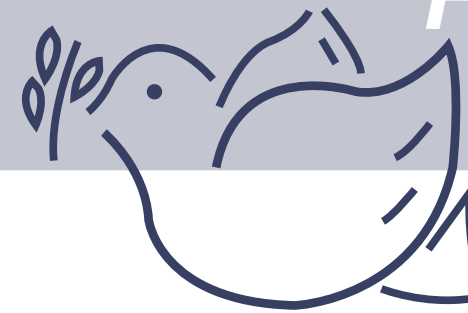
Compte/ Libreta ENTITAT OFICINA CONTROL NUM.COMPTE _____ Data _____

Abans de fer-me soci, vull rebre més informació

Signatura del titular del Compte/llibreta

Aquestes aportacions desgraven un 20% en fer la declaració de la Renda. Estem rebuts de tots el donatius. Envia aquesta butlleta a: Fundació per la Pau / casp 31, 2n 1a A. 08010 Barcelona

*El número del compte de la Fundació per la Pau és: Caixa de Catalunya 2013-0616-88-0200477680

Primera Plana

ESTEM VERDS

D'un temps ençà, sembla que parlar de pau o de cultura de pau està de moda. Tant en el nivell més popular-reaccions populars massives en contra de la guerra- com en els discursos de molts dirigents - campanyes electorals, Fòrum 2004, etc.- la preocupació per la pau ha adquirit una presència, una força i un prestigi notables, com un dels grans reptes de present i de futur de la humanitat. Això sens dubte és un bon avenç al qual no és aliè l'esforç constant i tossut de molts lluitadors per la pau en temps més adversos, titllats d'ingenus i somiatruites. Però encara estem verds. A l'hora de la veritat, aquestes bones intencions queden a la cua de les prioritats reals i a tots plegats se'ns veu el llautó d'una "sensibilitat pacifista" encara massa "decorativa". Així, sense ni adonar-nos-en, entrem en flagrants contradiccions. Vegem-ne alguns exemples.

L'Ajuntament de Barcelona ha estat el promotor del Fòrum Universal de les Cultures, que en feia de la pau un dels seus tres grans eixos. Les declaracions de dirigents municipals en els darrers temps, enorgullint-se de les mobilitzacions gegantines de la ciutat semblaven confirmar aquesta nova sensibilitat. Però al final de les Festes de la Mercè, un cop més hem hagut de veure sobre el cel de Barcelona la "Patrulla Àguila", màquines de mort, pensades per a la guerra, fent acrobàcies per a diversió de molts ciutadans ¿No és això una trivialització de la guerra i de la despesa militar? ¿No és una aproximació simpàtica del militarisme a la ciutadania? ¿No haviem quedat que no era la guerra la manera desitjable d'afrontar els conflictes?

El nou govern de la Generalitat, de qui podíem esperar més sensibilitat en aquests temes, se'ns despenja amb la intenció d'instal·lar a Catalunya una indústria militar (helicòpters) amb el pretext de generar recerca, tecnologia punta i llocs de treball ¿No ens fa cap mania créixer a aquest preu? ¿Ens sembla lícit enriquir-nos exportant mort i sofriment a d'altres? Fins ara hem estat lliures d'indústries d'aquesta mena i tampoc ens ha anat tan malament ¿No hi ha altres

formes de promoure el desenvolupament? El govern de l'estat ha pres algunes decisions que aplaudim en aquest terreny, com la retirada immediata de les tropes d'Iraq, però arribada l'hora dels pressupostos ens ha tornat a sorprendre i a decebre. Els pressupostos militars, els projectes de recerca i altres capítols d'aquesta mena, no mostren cap interès especial a esmenar un camí que no té cap sentit. Tant que es mesuren les despeses en sanitat, per exemple, intentant reduir el dèficit, tant que es mira la rendibilitat de moltes inversions i serveis públics, com pot ser que a ningú se li acudeixi qüestionar la rendibilitat de la despesa militar? Es tracta de set mil milions de les antigues pessetes cada dia!

La Unió Europea presumeix de representar una manera diferent d'afrontar els conflictes mundials, en front del militarisme i unilateralisme dels USA. Però allò que estan proposant en aquests temes no és més que un augment de l'esforç en despesa militar i armamentista per poder gaudir d'autonomia en les decisions militars i no dependre sempre dels USA. Una bona part de la despesa en recerca i adquisició d'armaments dels estats membres de la UE, ve imposada per les decisions en l'àmbit de la Unió. És a dir, la mateixa recepta de sempre: davant dels conflictes, intervenció militar, militarisme. La prevenció, les formes alternatives d'intervenció, resolució o transformació de conflictes, la pressió seriosa per a la reforma de les Nacions Unides i tants altres camins possibles resten arraconats a la caixa de les bones paraules.

Hem repassat una bona mostra de casos que pertanyen a nivells ben diversos. Tots van coixos del mateix peu: amb les paraules defensem la pau i amb els fets preparam la guerra. De moment sembla que la pau ha entrat en els discursos, ja va sent hora que comenci a entrar en els fets. Hi estem disposats? O volem continuar estant verds?

Antoni Soler i Ricart
vice-president de la **Fundació per la Pau**
(extracte d'un article publicat a l'AVUI)

La pau a l'Estatut

Diversos col·lectius per la pau del país, entre els quals la Fundació per la Pau, han fet arribar a la Generalitat i al Parlament de Catalunya un seguit de propostes per incorporar el dret a la pau al Nou Estatut. A continuació trobareu el text enviat.

Catalunya sempre ha estat un poble amb consciència i voluntat de pau. El gruix d'iniciatives, entitats i experiències que han sortit o han trobat suport al nostre país així ho demostra. Ja al redactat original de l'Estatut de Núria de 1931 s'hi proclamaven alguns principis constitutius, llavors molt avançats i primerencs, del que avui anomenem "el dret a la pau".

Les recents mobilitzacions contra la guerra d'Iraq, seguides massivament per la població catalana i convertides en referent mundial de l'energia civil per la pau, fan que sigui inconcebible no incorporar al redactat del Nou Estatut una referència explícita a la voluntat i compromís de Catalunya amb la construcció d'una cultura de pau.

Més enllà d'aquest bagatge propi, cal dir que a la Conferència Internacional de la Societat Civil per la Pau celebrada a La Haia el 1999, la trobada més gran i decisiva de la història recent del moviment per la pau mundial (i on la societat civil catalana hi va tenir un paper destacat), s'hi va aprovar un document de referència la "Agenda de La Haia

per la Pau i la Justícia al Segle XXI". En aquest text, entre altres coses, s'exhortava a tots els països i estats a incorporar en el seu ordenament jurídic la renúncia i prohibició de la guerra com a forma de resoldre els conflictes.

Catalunya, un país amb una llarga trajectòria civil i social a favor de múltiples iniciatives per la pau, no pot desoir aquesta proclama signada per nombrosos Premis Nobel i per més de 1.000 xarxes internacionals i ONG nacionals.

Per tot això, les entitats sota-signants proposem que el nou Estatut incorpori els següents aspectes:

"El poble català rebutja categòricament la violència i la guerra com a forma de resolució dels conflictes, tant els que es donin al si del país com els que es donin arreu, i aposta fermament per la cultura de la pau i la noviolència, el foment de la qual serà un objectiu prioritari de govern."

"Conseqüentment, el poble català renuncia a la creació d'un exèrcit català, i a que el seu Govern assumeixi cap mena de competència en exèrcits d'àmbit

estatal o internacional. En canvi, fomentará sistemes, models i organismes civils noviolents per prevenir situacions de conflicte i abordar la seva resolució pacífica, en tots els àmbits."

"També renuncia a l'establiment en el seu territori de tota indústria militar, així com a un desenvolupament econòmic basat en la recerca, fabricació i exportació d'armament. El poble català no vol que el seu benestar es construeixi en contra de ningú ni a costa del malestar i el sofriment de cap altre poble. Per això, les institucions catalanes treballaran a favor del desarmament i la desmilitarització."

"Catalunya té vocació de presència i d'influència internacional. El sentit d'aquesta influència passa per l'aposta i el compromís radical en la defensa dels drets humans, la promoció del desarmament i el foment de la prevenció i resolució pacífica dels conflictes, en els diferents escenaris."

Centre Unesco de Catalunya - Fundació Catalana de l'Esplai - Fundació per la Pau - Justícia i Pau - Forces de Pau Noviolentes - Federació Catalana d'ONG per la Pau

AFRONTAR EL TERRORISME
PER CAMINS DE PAU

Què fem amb el terrorisme?

Els dies 18, 19 i 20 del novembre passat va tenir lloc la XV edició de la Trobada de Barcelona que anualment organitzen la Fundació per la Pau i Justícia i Pau. Us en fem cinc cèntims de com va anar.

Prop de 250 persones van participar en la XV Trobada que, enguany, va girar sobre un tema ben viu i present i, del qual, hi ha poca anàlisi serena i a fons. I és que encara que l'hem viscut de molt a prop i el sentim anomenar constantment per part de polítics, actors socials diversos, i fins i tot veïns i amics, el terrorisme és un fenomen que encara cal despullar, per tal de conèixer-lo bé i d'aquesta manera trobar el millor camí per prevenir-lo i afrontar-lo eficaçment, sense obviar el respecte als drets fonamentals i a la dignitat humana.

Conèixer-lo bé i desvetllar camins per fer-hi front van ser dues constants en les diverses conferències i taules rodones que van configurar aquesta Trobada. Antoni Segura ens va dibuixar la complexa escena internacional i com el desordre global no afavoreix la superació del terrorisme. Elements com la religió o la cultura tant emprats a l'hora de parlar del terrorisme internacional no l'expliquen sense considerar els factors econòmics i els interessos de poder que aquests impliquen. Per això, Loretta Napoleoni ens va parlar de com l'anàlisi econòmic ens obre noves possibilitats a l'hora d'entendre però també de controlar o afrontar el fenomen, a través dels recursos i moviments financers que els terrorismes internacional i locals generen.

Pel seu cantó, Esteban Beltrán i Carlos Jiménez Villarejo ens van recordar que la lluita contra el terrorisme no ha de ser excusa per al retall de drets i llibertats. Així, van exposar la necessitat de desenvolupar instruments de vigilància i alternatives

que no obviïn el dret i la justícia per evitar fomentar la violència enlloc de superar-la.

D'altra banda, s'anàlitzà la situació de la violència al País Basc amb Txema Montero i Dolors Bramon, Muhammad Iqbal i Antonio Elorza ens van apropar a l'anàlisi del terrorisme d'arrel islamista.

Una interessant aproximació filosòfica al concepte de Montserrat Bordes va iniciar la darrera jornada que va acabar amb les eines que van proposar Oliver Ramsbotham i Tom Woodhouse, de la Universitat de Bradford, per a prevenir el terrorisme, la millor forma de combatre'l: el foment de la justícia, la igualtat i el respecte als drets humans.

9. La CE promou la militarització i l'increment de la despesa militar

En un fet francament insòlit, la Constitució reclama que “els estats membres es comprometin a millorar progressivament les seves capacitats militars”. Així, se'ns proposa d'aprovar una CE que exigeix als Estats de la UE que incrementin els seus recursos tècnics, tecnològics i econòmics per a la defensa. És a dir, més despesa militar, més inversió, més recerca i més fabricació o adquisició d'armament.

Que els EEUU tinguin un pressupost militar superior a la mitjana europea, en cap cas ha de fer pensar –com sembla voler fer aquest article- que la despesa militar a Europa és baixa. Al contrari: només a l'Estat espanyol dedicarem l'any 2005 uns 43 milions d'Euros diaris (més de 7.100 milions de pessetes) a la despesa militar.

10. La CE promou la fabricació d'armament

Al text de la CE es proclama la voluntat, ja concretada avui dia, de crear una Agència Europa de la Defensa. Amb l'Agència es pretén incentivar la millora i “desenvolupament de les capacitats de defensa, la recerca, l'adquisició i l'armament” amb la voluntat de “reforçar la base industrial i tecnològica del sector de la defensa”.

Explícitament, s'estipulen les següents fites:
 . “Identificar els objectius de capacitats militars dels estats membres i avaluar el respecte dels compromisos de capacitats militars contrets pels Estats”; és a dir, la UE podrà estirar les orelles als estats que no estiguin a l'alçada en despesa militar.
 . “Proposar projectes multilaterals per a complir els objectius de capacitats militars”; això és impulsar més projectes industrials i tecnològics de fabricació d'armament entre diversos països de la UE. De fet, la participació espanyola en diversos projectes d'aquest tipus en els darrers anys, ha estat la responsable de la greu militarització de la recerca científica que s'ha produït a l'Estat espanyol.
 . “Donar suport a la recerca sobre tecnologia de defensa”.

Així doncs, la CE aposta per apuntalar el cicle armamentístic: recerca, fabricació i, ja sabem quin és el final del cicle armamentístic, a tot arreu i sempre, venda i ús.

11. La CE permet que Europa faci la guerra

Fa pocs anys a La Haia, a la Conferència de la Societat Civil per la Pau i la Justícia per al Segle XXI, més de 10.000 persones i 1.000 ONG van reclamar als diversos països del món la constitucionalització del dret a la pau i la renúncia explícita de la guerra com a forma de resolució dels conflictes. Dos elements essencials per a donar cos a una política de construcció de la pau.

Lamentablement, la CE no només ha perdut l'oportunitat de sumar-se a aquesta opció –i per tant situar Europa com a referent de pau- sinó que esmenta que la UE podrà recórrer als seus mitjans civils i militars “en missions fora de la Unió”. És evident que això és una porta oberta a participar en guerres en països llunyans.

Algunes de les polítiques anunciades els darrers anys, en alguns casos ben recentment, per la UE no deixen lloc a equívoc: voluntat de crear la Força de Reacció Ràpida (60.000 soldats); anunci de crear, en breu, 13 batallons de 1.500 soldats; posada en marxa de la Força de Gendarmeria Europa (Eurogenfo) amb 800 efectius, etc. Tot això, tenint en compte que no es substitueixen els exèrcits estatals i que l'OTAN continuarà tutelant la política de defensa de la UE. És a dir, més militarisme sobre el militarisme ja existent. Res de substitució o superació.

12. Si es vol pau, calen polítiques de pau

Tot i que en el preàmbul de la CE s'afirma que “la Unió té com a finalitat la promoció de la pau, els seus valors i el benestar dels seus pobles”, el que realment fa la CE és allunyar l'escenari de guerra a Europa, no renunciar a la guerra, impulsar la indústria militar, reclamar als Estats membres l'increment de la despesa militar i, en definitiva, reduir la necessària perspectiva de la seguretat a una concepció purament militar.

En definitiva, l'ideal de construcció d'una Europa social, de pau i fomentadora dels drets humans, es mereix una altra Constitució més ambiciosa, amb més voluntat política i amb major coherència. Continuarem treballant perquè, ara o més endavant, això sigui possible.

Barcelona, 1 de desembre de 2004

La Fundació per la Pau davant la Constitució Europea

I DEL PROCÉS DE CONSTRUCCIÓ EUROPEA

La signatura de la Constitució Europea (CE) el passat 29 d'octubre i, especialment, la convocatòria del referèndum sobre la seva possible ratificació a l'Estat espanyol ofereix la possibilitat per a avaluar l'actual procés de construcció europea així com la definició de la política de seguretat que la Unió Europea (UE) vol impulsar.

1. La construcció europea, procés positiu d'integració i afavoridor de pau

El projecte del nou Tractat Constitucional és un pas més dins del llarg procés de construcció europea. Només 65 anys enrere, hagués semblat una utopia poder arribar a un marc de relació i convivència com el que avui tenim a Europa. Amb perspectiva històrica, doncs, no pot negar-se que el procés viscut ha significat un aportació positiva per a aprofundir en dinàmiques de concertació i acord i per allunyar escenaris de guerra i enfrontaments al nostre continent. La perspectiva d'ampliació, amb la incorporació de 10 països més, enforteix aquest procés.

2. Europa es pot construir de moltes maneres

Ara bé: Europa es pot construir de moltes maneres, a partir de principis, prioritats i lògiques ben diferents. El projecte de Constitució Europea, com els altres tractats elaborats en el marc de l'actual procés d'integració, parteix de premisses i desenvolupa opcions que no sempre compartim.

No és estrany: si, des d'una perspectiva de treball per la pau (que inclou la defensa de la justícia i dels drets humans), hem estat i som crítics amb algunes de les polítiques impulsades pels governs europeus és lògic que el procés de construcció europea que se n'ha derivat (impulsat per aquests mateixos estats i deutor de les mateixes polítiques), ens sembli qüestionable en diversos aspectes.

II DE LA CONSTITUCIÓ EUROPEA

3. Propòsits interessants, polítiques incoherents o pobres

Al Tractat Constitucional s'hi expliciten objectius i s'hi proclamen drets que donen una dimensió més social i política que la que fins ara tenia la Unió Europea. Però, en la pràctica, en la definició de polítiques es prenen camins que o bé no aprofundeixen en la concreció d'aquests drets o bé hi són clarament contraris.

4. Molt mercat i pocs drets socials, econòmics i culturals

De sempre, el projecte europeu ha estat més centrat en la creació d'un mercat comú que no pas en l'enfortiment d'un espai social, polític i de drets. Si bé la CE corregeix parcialment aquesta tendència, és clar que la UE que sorgeix d'aquesta Constitució no suposa construir un actor polític que pretengui canviar, o si més no corregir, l'actual model de globalització neo-liberal sinó més aviat ser-ne partícip i servir-se'n. Només cal comparar l'ampli espai, i de detall, que la CE dedica a les qüestions comercials, amb el poc espai que es dedica al reconeixement –sovint, vague i indeterminat– dels drets socials i econòmics, per a constatar per on van les prioritats.

La CE no avança tampoc en l'extensió dels drets de ciutadania a la població immigrada extracomunitària que, com fins ara, continuarà sense poder participar a les eleccions. La UE, doncs, exclou a moltes persones que, avui, fan Europa.

Pel que fa a l'àmbit dels drets culturals i col·lectius, la CE no fa cap esforç per a permetre la participació de les nacions sense estat, nega el seu dret a l'autodeterminació i no inclou les seves llengües fins i tot quan, com en el cas de la catalana, té més parlants i projecció que diverses de les llengües oficials.

5. Es constitucionalitzen opcions polítiques determinades

El més preocupant és que moltes d'aquestes polítiques es constitucionalitzen amb el nou Tractat i, així, es vol fer passar com a opcions neutres i inamovibles el que són posicions polítiques discutibles. A això, cal afegir-hi que la reforma d'aquesta Constitució, i per tant, d'aquestes opcions polítiques, és complexa i poc viable.

6. Una Constitució autista?

Un dels dèficits tradicionals de la UE és el democràtic: massa decisions s'han pres sense la participació de la ciutadania o d'actors socials diversos. La CE només corregeix parcialment aquest fet ja que les institucions que surten de la participació popular (Parlament Europeu) continuen tenint un paper secundari. Però, el dèficit democràtic també es nota en el mateix procés d'elaboració de la Constitució.

Aquesta manca de participació ciutadana en l'elaboració de la CE és en si mateix un fenomen negatiu. Però, encara ho és més, quan es té en compte que els darrers anys ha emergit amb força una opinió pública que ha impugnat el model econòmic vigent, l'actual procés de globalització i la lògica dominant de la guerra. Aquest moviment social ha exigut més participació i ha reclamat una profunda transformació. La CE hauria d'haver recollit el sentit d'aquestes demandes a favor d'una altra construcció econòmica, social i política del món i d'Europa. Tristament, els impulsors de la CE no han tingut en compte ni aquesta sensibilitat ni aquesta nova realitat. I això es nota, i molt, en la escassa ambició per a fer un salt realment important en democratització, en aprofundiment dels drets socials, etc.

III LA POLÍTICA DE PAU I SEGURETAT A LA CONSTITUCIÓ EUROPEA

Però, com a Fundació per la Pau, on hem de fer una lectura més completa i exhaustiva és en referència a la definició de la política de pau i seguretat. En aquest cas, l'anàlisi no és només decebedor (pel poc que s'avança) sinó preocupant (pel camí equivocat en què en molts casos o fa).

7. Política autònoma sense continguts i conceptes propis

Que la CE senti les bases d'una política exterior i de seguretat europea, autònoma i pròpia, és remarcable. Però que els continguts d'aquesta política insisteixin en un model militarista caduc i contrastadament ineficaz per a promoure seguretat, és una mala notícia i, sobretot, dissenya un futur equivocat. Es parteix de la idea que una política autònoma de seguretat vol dir copiar el model oficial militarista i posar-li el segell europeu. Per a nosaltres, la necessitat de bastir una política autònoma de seguretat a Europa és imperiosa: però autònoma no només pel que fa a la marca sinó, també, pel que fa als continguts, conceptes i instruments en què es fonamenta i des d'on es vol dur a terme.

La CE ofereix novetats interessants (des de l'expressió mateixa de la voluntat de bastir una política exterior comuna fins al desenvolupament de criteris de mecanismes de gestió preventiva i no militar dels conflictes, com l'establiment de missions diplomàtiques) però, en un moment en què hem pogut observar els avantatges de la diplomàcia per a resoldre conflictes i prevenir la proliferació armamentística (negociacions de la UE amb Iran) i constatem el desastre i la barbàrie sense fi que implica la guerra (en el cas de l'Iraq), l'espai que es dedica a la CE a l'enfortiment dels mecanismes de prevenció de conflictes és minúscul comparat amb l'impressionant programa militarista que s'hi desplega.

8. La CE associa seguretat a defensa militar

La CE, de forma clara, associa seguretat a defensa militar. Així, bona part de la política de seguretat es fonamenta en la lògica militarista i en l'impuls del cicle armamentístic. Insisteix, doncs, en un model fortament qüestionat no només ja des de perspectives alternatives i de pau, sinó també des d'àmbits acadèmics de les Relacions Internacionals.

Que la seguretat avui dia no depèn fonamentalment de la variable militar sinó, ben al contrari, de la promoció d'una cultura de pau, de la garantia i protecció de tots els drets humans a tot arreu i per a tothom, de l'enfortiment de la democràcia, del control democràtic de la globalització, de l'extensió de la seguretat humana, ecològica, alimentària, etc. és una obvietat que des de cap àmbit seriós d'anàlisi de la seguretat ningú no qüestiona. El problema és que els governs no ho duen a la pràctica. La UE, almenys a través d'aquesta CE, no ho fa.

La preeminència de la dimensió militar sobre les altres dimensions de la seguretat a la CE no és una interpretació: és un fet incontestable. És molt significatiu analitzar, en el capítol sobre "Política exterior i de seguretat comunes" (inclòs en la Part III de la CE), les paraules que s'hi utilitzen. Així els termes que fan referència a la seguretat entesa com a defensa militar (defensa, militar, armament) hi apareixen fins a 16 vegades. En canvi, aspectes essencials per a construir una política de pau (missions diplomàtiques, missions humanitàries, desarmament, prevenció de conflictes) només hi apareixen 5 vegades. Un element clau en una política de seguretat mínimament creïble (en un món on hi ha més de vint conflictes armats oberts), com el control del comerç d'armes, no hi surt esmentat ni una sola vegada!